

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

OSNOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30
--	----

II. Gramatika:

	15
--	----

III. Civilizacija:

	15
--	----

Ukupni broj bodova:

	60
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

ZADAR

26 – 28. ožujka 2018.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Najslavniji rimski govornik Marko Tulijski Ciceron je često birao suprotnu političku opciju od one koja je trenutno bila na vlasti te je zbog toga i zbog svojih poznatih kritičkih rečenica bio u nemilosti. U Rimu je kazna za neposlušnost često bilo progonstvo. Iz kažnjeničke izolacije Ciceron svojoj ženi Terenciji često piše neutješna pisma ...

Ex litteris verbisque multorum amicorum cognovi¹ incredibilem tuam virtutem et fortitudinem esse teque nec animi neque corporis laboribus defatigari. Me miserum²! Scio¹ te ista virtute, fide, probitate, humanitate in tantas aerumnas propter me incidisse! Scribis¹ ad me, mea Terentia, te vicum vendituram esse. Quid, obsecro te, quid postea futurum est? Non queo scribere – tanta vis lacrimarum est – nolo¹ te etiam flere. Noli putare¹ me ad quemquam³ longiores epistulas scribere, nisi si quis⁴ ad me plura scripsit, cui puto¹ rescribi oportere. Tu ante oculos dies noctesque mihi versaris: omnes labores te excipere video¹; timeo, ut⁵ sustineas. Velim quam saepissime⁶ litteras mittas, praesertim si quid⁷ est melius, quod speremus. Vale, meum desiderium, vale.

KOMENTAR:

1 – PAZI! – cognovi; scio; scribis; nolo; noli putare; puto; video – predikati o kojima ovise infinitivne konstrukcije

2 – me miserum – jadnoga li mene!

3 – ad quemquam – bilo kome

4 – nisi si quis – osim ako netko

5 – ut – da ne

6 – quam saepissime – da što češće

7 – quid – što god, nešto

PRIJEVOD:

	max 30
--	--------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II. GRAMATIKA

1. Odredi službu podcrtanih riječi u navedenoj rečenici iz teksta:

Ex litteris verbisque multorum amicorum cognovi incredibilem tuam virtutem et fortitudinem esse teque nec animi neque corporis laboribus defatigari.

ex litteris verbisque: _____ cognovi: _____

animi: _____

	max 3
--	-------

2. Sljedeće sintagme napiši u padežu navedenom u drugom stupcu tablice:

incredibilis virtus	g.pl.	
longior epistula	AB.sg.	

	max 2
--	-------

3. Dopuni tablicu ostalim komparacijskim stupnjevima navedenog pridjeva (u istom rodu broju i padežu).

pozitiv:	komparativ:	superlativ:
miserum (me)		

	max 2
--	-------

4. Prebaci u suprotan broj (ne mijenjajući padež) sljedeće sintagme i fraze iz teksta:

ista humanitate	
propter me	
vis est	
vale, meum desiderium	

	max 4
--	-------

5. Navedi koji je glagolski oblik (lice, broj, način, vrijeme, stanje) **noli** i napiši isto lice i broj istoga glagola u ind. prez. akt.

oblik: _____ ind.prez.akt.: _____

	max 2
--	-------

6. U rečenici *Scribis ad me, mea Terentia, te vicum vendituram esse.* nalazi se konstrukcija.

Imenuj ju i napiši njezine glavne dijelove.

Naziv konstrukcije: _____.

Glavni dijelovi: _____.

	max 2
--	-------

	max 15
--	--------

III. CIVILIZACIJA

1. U starome Rimu pravo izbora mladenke ili mladoženje svojoj djeci imao je _____. Pravo zasnivanja braka na slobodnom izboru mladih počinje u doba _____.

	max 2
--	-------

2. Nakon svadbene ceremonije Rimljani su po običaju jeli kolač od krupe. Nazivali su ga:

- a) far.
- b) bulla.
- c) flammeum.

	max 1
--	-------

3. Italska božica buđenja i cvjetanja prirode bila je _____. Kasnije su je ljudi izjednačili s _____, grčkom božicom ljepote i ljubavi. Prema grčkoj priči ta se božica rodila iz morske _____.

	max 3
--	-------

4. Bračni par koji je kraljevao podzemnim svijetom Rimljani su zvali _____ i _____, a grčka su im imena bila _____ i _____.

	max 4
--	-------

5. Rimska božica i zaštitnica braka, vjenčanja i obitelji bila je _____. Bile su joj posvećene kapitolijske _____. U grčkoj mitologiji nazivamo ju _____.

	max 3
--	-------

6. Prema rimskim zakonima djevojka je mogla stupiti u brak s _____ godina, a dječak sa _____.

	max 2
--	-------

	max 15
--	--------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD**

Ex litteris verbisque ... cognovi	Saznao sam iz pisama i riječi	1
multorum amicorum	mnogih prijatelja	1
incredibilem tuam virtutem et fortitudinem esse	da su tvoja vrlina i hrabrost nevjerojatne	1
teque ... defatigari	i da ti nisi izmorena	1
nec animi neque corporis laboribus.	nit i mukama duha nit i tijela.	1
Me miserum!	Jadnoga li mene!	1
Scio te ... incidisse	Znam da si upala	1
ista virtute, fide, probitate, humanitate	tom vrlinom, vjerom, poštenjem i ljudskošću	1
in tantas aerumnas propter me!	u tolike jade zbog mene!	1
Scribis ad me, mea Terentia,	Pišeš mi, moja Terencijo,	1
te vicum vendituram esse.	da ćeš prodati imanje.	1
Quid, obsecro te,	Što, preklinjem te,	1
quid postea futurum est?	što će potom biti?	1
Non queo scribere	Ne mogu pisati	1
- tanta vis lacrimarum est -	- tolika je sila suza -	1
nolo te etiam flere.	Ne želim da ti zaplačeš.	1
Noli putare	Nemoj misliti	1
me ... scribere	da ja pišem	1
ad quemquam longiores epistulas,	nekome duža pisma,	1
nisi si quis ad me	osim ako je netko meni	1
plura scripsit,	više napisao,	1
cui puto rescribi oportere.	kome mislim da treba otpisati.	1
Tu ante oculos... mihi versaris	Ti mi se nalaziš pred očima	1
dies noctesque:	danju i noću	1
omnes labores te excipere video;	vidim da prihvaćaš sve muke;	1
timeo, ut sustineas.	bojim se da nećeš izdržati.	1
Velim quam saepissime litteras mittas,	želio bih da mi što češće šalješ pisma,	1
praesertim si quid est melius,	osobito ako je što god bolje,	1
quod speremus.	čemu se nadamo.	1
Vale, meum desiderium, vale.	Zdravo, moja željo, zdravo.	1

Ukupno: 30 bodova

II. GRAMATIKA

1. Ex litteris verbisque – priložna oznaka	1
cognovi – predikat	1
animi – atribut	1
2. incredibilium virtutum	1
longiore epistula	1
3. miseriores	1
miserrimum	1
4. istis humanitatibus	1
propter nos	1
vires sunt	1
valet, mea desideria	1
5. 2.l.sg.imperativa I.	1
non vis	1
6. Akuzativ s infinitivom	1
Scribis te vendituram esse	1

Ukupno: 15 bodova

III. CIVILIZACIJA

1. Pater familias (otac obitelji), carstva	2
2. a – far	1
3. Venera, Afroditom, pjene	3
4. Pluton i Prozerpina, Had i Perzefona	4
5. Junona, guske, Hera	3
6. 12, 14	2

Ukupno: 15 bodova**TEKST + GRAMATIKA + CIVILIZACIJA: UKUPNO 60 BODOVA**